

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Ústav českého jazyka a teorie komunikace
Obor Čeština v komunikaci neslyšících (navazující magisterské studium)

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Veronika Fuková: Výuka českého jazyka v 1. – 3. ročníku základních škol pro sluchově postižené – popis současného stavu a možnosti inovace

Úkolem Veroniky Fukové bylo popsat metody, postupy, učební materiály a pomůcky užívané v současnosti v předmětu český jazyk v 1. – 3. ročnících vybraných základních škol pro sluchové a následně se zamyslet nad dalšími možnostmi propojení výuky prvopočátečního čtení a psaní a výuky češtiny jako (cizího) jazyka, např. v opoře o SERRJ.

Přestože je práce značně obsáhlá a rozsáhlá (přes 125 stran vlastního barevně tištěného textu a více než 50 stran příloh), díky přehledné a logické struktuře, seznamu obrázků a seznamu tabulek se v ní čtenář většinou dobře orientuje.

Diplomantka k psaní práce přistupovala velmi zodpovědně. Pracovala samostatně a systematicky. Výsledkem jejího dlouhodobého úsilí jsou mnohé cenné postřehy a poznatky, které předložená práce přináší. Kladně hodnotím např. účelné a ústrojně zapojení původně neplánované kapitoly zaměřené na popis učebních materiálů a postupů užívaných ve výuce českého jazyka u žáků se sluchovým postižením (resp. u žáků neslyšících a se zbytky sluchu) v letech 1948 – 1990, přehledná pojednání o u nás obecně nejčastěji užívaných metodách prvopočátečního čtení a psaní a zamyšlení nad jejich vhodností/nevhodností pro různé skupiny dětí se sluchovým postižením, rozsah a aktuálnost použité literatury a zdrojů.

Za stěžejní část práce považuji text na s. 55 – 115 (a dále v příloze č. II), v němž kol. Fuková na základě pozorování v celkem 95 (!) vyučovacích hodinách českého jazyka (realizovaných v průběhu školního roku 2011/2012 v celkem 12 třídách čtyř základních škol pro sluchově postižené; vždy v 1., 2. a 3. ročníku) a následných rozhovorů s pozorovanými vyučujícími podává plastický obraz současného stavu. Úsilí a čas, které kol. Fuková výzkumu věnovala, je vskutku nevídané. Podle mě se však opravdu vyplatilo. Výzkumná sonda je zpracována velmi podrobně, přehledně (s téměř jednotnou strukturou pro všechny školy a třídy) a přináší mnohá zajímavá zjištění (např. že přítomnost neslyšícího pedagoga nepřináší do výuky v podstatě žádné inovativní prvky nebo jak moc se liší a zároveň shodují přístupy ve sledovaných školách a třídách). Škoda, že se kolegyně nevyvarovala některých nepříjemností, např. ne příliš šťastné formulace hypotézy č. 6, nelogického umístění kap. 6.1.5 *Závěry výzkumné sondy* před kap. 7 *Průběh pozorování* a absence shrnutí všech pozorování na konci kap. 7.

Vysokou obsahovou kvalitu práce dále zbytečně snižují poměrně časté gramatické a pravopisné chyby, překlepy a formulační neobratnosti. V práci se taktéž objevuje několik věcných nepřesností či omylů a bez problémů není ani práce s literaturou a zdroji. Pečlivější závěrečná redakce textu by jistě byla práci ku prospěchu.

Závěr: Diplomová práce Veroniky Fukové splňuje požadavky na diplomové práce kladené. Ráda ji doporučuji k obhajobě a budu potěšena, když diplomantka bude vybrané části publikovat v odborných časopisech.

Známka: VÝBORNĚ – VELMI DOBŘĚ (s přihlédnutím k průběhu obhajoby)

V Praze 8. 9. 2013

Andrea Hudáková